

60.010/x

MTI.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Külföldi hírek

1978. április 9. v a s á r n a p

kk. 1. biblia

pl/mh/rj bj n e w y o r k , 1978. április 9./mti/

két millió dolláros rekordáron kelt el pénteken, egy new-york-i árverésen a világ egyik legritkább könyve, egy xv. századbeli gutenberg-biblia

a több mint 500 évvel ezelőtt nyomtatott kétkötetes, bőr-kötésű alkotást martin breslauer, new york-i könyvkereskedő vásárolta meg, a biblia kikiáltási ára 500 000 dollár volt, majd az ár 100 000 dolláronként gyors ütemben emelkedett.

a new york-i árverés szervezői szerint ez volt az eddigi legnagyobb ár, amelyet egy nyomtatott könyvért kifizettek, az eddigi rekordot j.j. audubon „amerika madarai”, című könyve tartotta, amely 360 000 dollárért kelt el. /ap-reuter/

-. -

9.50 rj

-1 -

1400

kk. 2. india

pl/rj bj u j - d e l i 1978. április 9./mti/

az 1962-es határkonfliktus következményei a jelek szerint ma is hátráltatják india és kína kapcsolatainak rendezését. ilyen értelemben nyilatkozott szombaton este morardzsi deszai indiai miniszterelnök, amikor a közép-indiai bhubaneswarban újságírók előtt kijelentette: „ameddig nem kapjuk vissza területünket, nem lehet teljes barátság a két ország között,„ deszai elmondotta, hogy álláspontját kifejtette az elmúlt hónapban uj-delhiben járt kínai parlamenti delegáció előtt is.

a kínai küldöttség - mint az indiai miniszterelnök állította - elfogadta álláspontját, és a következő szavakkal válaszolt: „megvitátjuk és rendezük a kérdést,„

india az 1962-es határkonfliktus óta mintegy 20 ezer négyzetkilométernyi területet követel vissza kínától. /ap alapján/

--

kk. 3. brezsnyev elutazott vlagyivosztokból

pl/rj bj v l a g y i v o s z t o k 1978. április 9./mti/

vasárnap vlagyivosztokból moszkvába utazott leonyid brezsnyev, az szkp kb főtitkára, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke. leonyid brezsnyevvel együtt elutazott vlagyivosztokból dmitrij usztyinov, az szkp kb pb tagja, a szovjetunió honvédelmi minisztere, leonyid zamjatin, az szkp kb osztályvezetője és szergej gorskov flottatengernagy, a szovjetunió haditengerészeti flottájának főparancsnoka.

a repülőtéren a vendégeket v. lomakin, az szkp tengeremléki határterületi pártbizottságának első titkára és több más politikai és katonai vezető valamint vlagyivosztok dolgozóinak képviselői bucsúztatták. /taszsz/

--

10.20 rj

-2 -

140

kk. 4. rövid hírek

b/fkj/rj bj

1978. április 9./mti/

b r a s i l i a : elnökjelölt

ernesto geisel brazil elnök hivatali megbízatása jövő márciusban jár le. a kormánypárt, a nemzeti megújulás szövetsége /arena/ már most gondoskodott a „megfelelő,„ utód kijelöléséről. a párt kongresszusának szombat éjszakai ülésén a küldöttek túlnyomó többséggel joao baptista figueiredo tábornokot, a hírhedt brazil titkosszolgálat vezetőjét választották meg a párt hivatalos jelöltjének az október 15-én sorra kerülő elnökválasztásra. figueiredo tábornok 802 szavazatból 775-t kapott, az új elnököt elektori testület fogja megválasztani. /dpa alapján/

t o k i ó : japán-banglades

ziaur rahman bangladesi elnök vasárnap befejezte egyhetes látogatását japánban. a kiadott közös közlemény szerint japán és a banglades népi köztársaság közösen fognak fellépni az ENSZ közgyűlésének különleges leszerelési ülésén a nukleáris leszerelésért. a két ország szorosabb együttműködése gazdasági területre is kiterjed: japán 10 milliárd jen hitelt nyújt bangladesnek. /adn/

a l g i r : szovjet flotta

szombaton hivatalos baráti látogatásra algir kikötőjébe érkezett a szovjet hadiflotta egy cirkálóból, egy torpedoromból és egy tengeralattjáróból álló egysége.

az egység parancsnokát, rjabinszkij ellentengernagyot fogadta algir polgármestere és a nagy-algiri katonai körzet parancsnoka. a látogatás során a szovjet tengerészek ipari üzemeket tekintenek meg, a baráti algéria társadalmi gazdasági eredményeivel ismerkednek. /taszsz/

--

10.25 rj

-3 -

140

kk. 7. ~~moró~~

br/rj bj

r ó m a , 1978. április 9./mti/

vasárnap reggelig olasz hivatalos források sem megerősítést, sem cáfolatot nem adtak azokra a szombat esti nemhivatalos értesülésekre, melyek szerint aldo moro, a március 16-án elrabolt kereszténydemokrata pártvezér fogságából újabb üzenetet küldött. a római rádióban is elhangzott feltételezés szerint a „vörös brigádoktól”, érkezett újabb, sorrendben ötödik üzenet állítólag magában foglalja moro nyilatkozatát, melyben részletezi szabadonbocsátásának feltételeit. az üzenet létezését az ansa hírügynökség is bejelentette, s ilyen tartalmu hirt közölt a kommunista párt lapja, az unita is, hangsúlyozva, hogy az ügy részleteiről nincsenek megbízható értesülései.

a nyomozás szempontjából elsőrendű jelentőségű fejleményként értékelik rómaiában azt a szombaton nyilvánosságra hozott nyilatkozatot, amelyben massimo maraschi - állítólag a moro elrablását végrehajtó szélsőséges csoport egyik alapítója - teljes mértékben elhatárolja magát az akciótól. a 16 éves fiú, akit gyilkosságban való bűnrészességéért harminc évi börtönbüntetésre ítélték, hat nappal moro elrablása után nyilatkozatot tett a cuneoi börtön igazgatója előtt, melyben egyebek között hangoztatja: „kijelentem, hogy teljes mértékben elhatárolom magam nemcsak ettől az akciótól, hanem a vörös brigádok szervezetének egész politikai vonalától... a nyilatkozattal összefüggésben egyelőre két fontos kérdés tisztázatlan maradt: mi az oka annak, hogy a rendőrség csak kéthetes késéssel tette közzé maraschi elpártolásának hírért, s milyen konkrét segítséget tud nyújtani a fiatal terroristák a hatóságoknak a moro-ügyben résztvevő társainak felkutatásához?

szombati olasz lapjelentések szerint a moro család és a kereszténydemokraták között nézeteltérések vannak az emberrablókkal kapcsolatban követendő taktikát illetően. a corriere della sera azt írta, hogy benigno zaccagnini, a kereszténydemokrata párt titkára csak nagy erőfeszítések árán tudta megakadályozni, hogy a család a sajtó útján közvetlen kapcsolatfelvételre szólítsa fel moro fogvatartóit. egyes feltételezések szerint a volt miniszterelnök legújabb üzenetét is a családhoz, nevezetesen feleségéhez - eleonorához intézte.

giulio andreotti miniszterelnök szombaton hosszasan tárgyalt zaccagninivel, a belügyminisztérium egyik magasrangú tisztviselője pedig moro családját kereste fel. e tanácskozások tartalmáról a sajtót nem tájékoztatták, zaccagnini csupán annyit közölt, hogy reméli: „a megtett intézkedések és a további lehetséges kezdeményezések, nyomán moro visszatérhet családjához...
/afp, upi, reuter/

--

11.10 rj

-6 -

14 300

kk. 8. usztyinov napiparancsa

br/rj bj

m o s z k v a , 1978. április 9./mti/

ünnepi napiparancsot adott ki vasárnap reggel dmitrij usztyinov szovjet honvédelmi miniszter a légvédelem napja alkalmából, melyben megállapítja, hogy a légvédelem katonái a szovjet fegyveres erők más fegyvernemeinek csapataival együtt megbízhatóan védelmezik az októberi forradalom vívmányait. a napiparancs szerint vasárnap este moszkvában, a szövetséges köztársaságok fővárosaiban és a hős városokban tűzijátékkal teszik emlékeztetessé a légvédelmi csapatok napját.

pável batyickij, a szovjetunió marsallja, a légvédelmi csapatok főparancsnoka a vasárnapi pravda hasábjain arról ír, hogy ezeket a csapatokat minden szükséges eszközzel felszerelték felkészültségű feladataik végrehajtásának biztosításához, a légi támadó eszközök idejekorán való észleléséhez és megsemmisítéséhez.
/taszsz/

--

kk. 9. ciprus

pl/bu/rj bj

n i c o s i a , 1978. április 9./mti/

a ciprusi görögök nem reménykednek a szigetország problémájának gyors megoldásában - hangsúlyozta vasárnapi összefoglaló jelentésében a dpa nyugatnémet hírügynökség. az amerikai kormánynak az a döntése, mely szerint kéri a kongresszust a törökországgal szemben 1975-ben elrendelt fegyverszállítási embargó érvénytelenítésére, a ciprusi görögök nézete szerint csökkentette a török fél megegyezési hajlandóságát a ciprusi rendezésre.

szpirosz kiprianu ciprusi elnök a dpa hírügynökségnek adott nyilatkozatában nagy hibaként értékelte az amerikai kormány lépését, amely - mint rámutatott - súlyosítja a földközi-tenger keleti térségének problémáit. a ciprusi elnök csalódottságának adott hangot, mert - mint mondotta - carter amerikai elnök nem is olyan rég biztosította őt arról, hogy az embargó a ciprusi kérdés függvénye. ankara amerikai fegyvereket használt ugyanis az 1974-ben végrehajtott ciprusi invázió során.
/folyt.köv./

12.20 rj

-7 -

14 350

kk. 9. / ciprus... 1. folyt./rj

kiprianu az elmúlt napokban kidolgozott ciprusi-török javaslatokról szólva kijelentette: ha a török fél ragaszkodik ahhoz, hogy cipruson két egymáshoz csak lazán kötődő államot hozzanak létre, és hogy - amint az büntet ecevit török miniszterelnök legutóbbi nyilatkozataiból kitűnt - figyelembe kell venni a török invázió teremtette „realitásokat”, akkor a ciprusi-török javaslatok aligha jelenthetnek tárgyalási alapot kiprianu közölte: intézkedéseket javasol a biztonsági tanácsnak a cipruson állomásozó idegen csapatok kivonásáról és a menekültek hazatéréséről szóló ENSZ határozatok megvalósítására.

kiprianu hangsúlyozta, hogy elsősorban törökország jelenléte akadályozza a ciprusi válság megoldását, nézete szerint ankarára jelenléte nélkül, éppen az elmúlt évek fájdalmas tapasztalatai után lehetővé válna a szigetország problémájának tárgyalásos uton történő rendezése, s a ciprusi görögök, illetve törökök ismét visszatérhetnének a békés együttéléshez, az elnök nyilatkozatában sikraszállt a szigetország teljes demilitarizálása mellett, és kijelentette: kész arra, hogy a biztonsággal összefüggő feladatokat ENSZ csapatokra ruházzák át, végezetül figyelmeztetett arra: mindenfajta olyan megoldás, amely az államszerkezet és a nép megosztásából indul ki, a nyugtalanság, a zavargások állandó forrása volna.

rauf denktas, a ciprusi-török közösség vezetője a dpa hírügynökségnek adott nyilatkozatában ezzel szemben azt bizonygatta, hogy ciprusi-török javaslatok új tárgyalási alapot jelentenek, e javaslatokat - mint mondotta - a közeli napokban terjesztik kurt waldheim főtitkár elé, a ciprusi-török közösség vezetője úgy nyilatkozott, hogy az említett javaslatok megfelelnek azoknak a kereteknek, amelyekben ő /denktas/ és makariosz volt elnök állapodott meg 1977. februárjában. ezek a keretek - állította denktas - egy két közösségből és két övezetből álló, el nem kötelezett szövetségi állam létrehozását, valamint a területi határok újbóli rögzítését irányozzák elő. denktas azt a korábban jól ismert álláspontját hangsúlyozta, miszerint a válság megoldása érdekében a ciprusi görögöknek a török népcsoportot egyenjogú partnerként kell elismerniük és - mint mondotta - az „enozisz, a görögországgal való egyesülés gondolatát végérvényesen fel kell adniuk.”

/dpa/
/folyt.köv./

- 8 -

MK

kk. 9./ciprus2. folyt./ll

a ciprusi rendőrség szombaton limaszol kikötővárosban letartóztatta basszosz pavlideszt, az eoka-b elnevezésű terrrorszervezet egyik vezetőjét. letartóztatás sorsára jutott pavlidesz két társa is.

a rendőrség nyilatkozatban számolt be arról, hogy pavlidesz és társai támadásokra készültek ciprusi politikusok és külföldi hivatalos személyiségek ellen.

az eoka-b pavlidesz vezette csoportja rabolta el elmúlt decemberében a. kiprianut, a ciprusi elnök 21 éves fiát, majd rövid idő után sértetlenül szabadon bocsátották.

februárban a ciprusi napilapok levelet kaptak, amelyben az eoka-b bejelentette saját feloszlását. kiprianu elnök ezt követően amesztiát hirdetett a szervezet azon tagjainak, akik május 15-ig beszolgáltatták fegyvereiket./upi, reuter/

..

kk. 10. rövid hírek

b/fkj/rj bj

1978.április 9./mti/

colombo: kp-vezetőség

a sri lanka-i kommunista párt központi bizottsága megtartotta a nemrég véget ért x. kongresszusa utáni első ülését, amelyen megválasztotta az új, 14 tagú politikai bizottságot. a párt elnöke újra s.a. vikremasinghe lett, s a központi bizottság eddigi főtitkárát, pieter keunemant is megerősítették tisztségében. /taszsz, adn/

nyugat-berlin: danielius

a nyugat-berlini szocialista egységpárt funkcionáriusainak szombati konferenciáján gerhard danielius, a párt elnöke, beszámolójában a nyugat-berlini kommunisták egyik legfontosabb feladatának az enyhülés-ellenes támadások visszaverését jelölte meg. danielius rendkívül súlyosnak nevezte azt a körülményt, hogy befolyásos körök leplezetlenül a szocialista országokkal kötött egyezmények - így például a négyhatalmi egyezmény - újra értelmezésére törekcszenek, és ezzel szándékosan veszélyeztetik a nyugat-berlini és nyugat-berlin körüli helyzet normalizálásának nemzetközi jogi alapjait. /adn/

..

13.05 rj

-9 -

MK

kk. 11. Leszerelés - pravda

br/rj bj m o s z k v a, 1978. április 9./mti/

minden további huzavona a salt-ii megállapodás megkötéséhez vezethet. - figyelmeztet vasárnapi számában a moszkvai pravda.

az szkp lapja szerint ma nincs fontosabb feladat, mint a reális leszerelés megvalósítása. az emberiség előtt álló legfőbb probléma a fegyverkezési hajszák megállítása és a termonukleáris katasztrófa elkerülése. „a szovjet-határoktól nyugatra és keletre vannak olyan erők, amelyek érdekelték a fegyverkezési hajszában, a félelem s ellenségeskedés légkörének felizzításában, s melyek kételyeket hintenek el a fegyverzetkorlátozási és leszerelési intézkedések gyakorlati megvalósíthatóságát illetően,„

az egyesült államok kormányja sajnálatos határozatlanságot tanusít, következtelen és azok felé kacsingat, akik kezdettől elkezdték a stratégiai fegyverzet korlátozását, mindent megtesznek megkötéséért és azért, hogy szabad kezet kapjanak a nukleáris rakétafegyverkezésben. ez az oka a salt-tárgyalások elhúzódásának. - állapítja meg a szovjet kommentár, majd figyelmeztet: „márpedig a további huzavona és a tárgyalások körüli mindennemű mesterkedés csak oda vezethet, hogy elszalasztják a megállapodás megkötésének pusztán lehetőségét, s ezzel azt a lehetőséget is, hogy a következőkben át lehessen térni a stratégiai fegyverzet korlátozását és csökkentését célzó nagyobb horderejű lépésekre,„

az ilyen súlyos következményekkel fenyegető manőverek közé sorolja a szovjet lap carter elnöknek a neutronbomba gyártásának elhalasztására vonatkozó döntését is, mely nem zárja ki a fegyvernek a későbbiekben való felhasználását. „egyre nyilvánvalóbb, hogy a problémát nem lehet mesterkedésekkel és kétértelmű „hatalmasításokkal,„ megoldani, csakis a szovjetunió és más szocialista országok azon egyenes és konkrét indítványa alapján, hogy a felek kölcsönösen mondjanak le a neutronbomba gyártásáról,„ /taszsz/

-.-

13.10 rj

- 10 -

1450

kk. 12. byrd

pl/mh/rj bj

w a s h i n g t o n, 1978. ápr. 9./mti/

robert byrd szenátor a demokrata párt szenátusi csoportjának vezetője szombaton bírálta az egyesült államok nato-partnereit, amiért - mint mondotta - „vonakodtak attól, hogy a neutronbomba gyártásának területükön helyezték el,„ byrd úgy vélekedett, hogy a nyugati szövetségesek habozása „kulcs tényező,„ volt carter elnök azon döntésében, hogy bizonytalan időre elhalasztja a neutronbomba gyártását. „hacsak az nszk és a többi nato-szövetséges ki nem jelenti, hogy a fegyver elhelyezhető az ő területükön, nincs, ami ösztönözze az egyesült államokat a neutronbomba gyártására,„ - mondotta a demokratapárti szenátor, majd hangoztatta: a neutronbomba gyártásának leállítását a szövetségesek „legjobb érdekét,„ szolgálja.

/ap alapján/

-.-

kk. 13. a szerkesztőségek tájékoztatására!

eritreai békeajánlat

br/mh/rj bj

b e i r u t, 1978. április 9./reuter/

ahmed nasszer, az eritreai gerillák egyik vezetője vasárnap békeajánlattal fordult az etiópiai katonai vezetéshez. a reuter tudósítójának adott nyilatkozatában kifejezte készségét a 17 éve tartó eritreai függetlenségi háború tárgyalásos úton való lezárására.

nasszer a mintegy tizenkétezer, jól kiképzett partizánharcost egyesítő eritreai felszabadítási front-forradalmi tanács vezetője, vagyis az eritrea függetlenségéért vívott harcban részt vevő két legnagyobb fegyveres alakulat egyikének élén áll. nyilatkozatában hangoztatta, hogy „elérkezett az idő az eritreai nép nemzeti vágyainak békés rendezés útján való érvényesítésére,„ nasszer szavaiból kitűnik, hogy álláspontjának megfogalmazásában szerepe volt az etiópiai parancsnoki tanács berkeiben állítólag jelentkező új irányzatoknak, amelyek az eritreai önrendelkezés megadásának kedveznek.

/folyt. köv./

13.15 rj

-11 -

1455

kk. 13. /eritreai ... 1. folyt./nj /szerk. táj./

a másik eritreai gerillaszervezet, az eritreai népi felszabadítási front pénteken római szövegíróje útján figyelmeztetett, hogy etiópia és kubai szövetségesei általános offenzívát készítenek elő. ahmed nasszer viszont kifejezte kételyeit azzal kapcsolatban, hogy kubai katonákat vetnének be az eritreai fronton. /mti/

kk. 14. thaiföld - kambodzsa

br/mh/rj bj b a n g k o k , 1978. április 9./mti/

egy thaiföldi falu ellen intéztek támadást a határ közelében vasárnapra virradóan a kambodzsai csapatok, állítólag thaiföldi gerillák támogatásával. a támadásnak, hírügynökségi jelentések szerint, tizenhét halálos áldozata volt, s a behatolók nagy rombolást végeztek a bangkoktól mintegy 400 kilométerre északkeletre fekvő kruat nevű helységben. a thaiföldi hatóságok szerint ez volt az utóbbi hónapokban a legsúlyosabb határincidens a két ország között.

a thaiföldi külügyminiszter ugyan azzal tért vissza februári kambodzsai látogatásáról, hogy megállapodást értek el a határkérdésben és a gazdasági kapcsolatok fejlesztésében, a szombati támadás azonban azt mutatja, hogy az ellenségeskedés nem szűnt meg. /ap/

kk. 15. imperialista politika - ethiopian herald

a/rp/rj bj a d d i s z a b e b a , 1978. április 9.

rácز péter, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

bizonyos imperialista és arab reakciós körök etiópia-ellenes politikája nem az első a maga nemében. mintahogy vietnamban, kambodzsában, kubában és angolában, ennek a politikának az a célja, hogy - aláásva egy független állam egységét és szuverenitását - gyengítse a haladás erőit és gátolja a társadalmi fejlődés folyamatát - írja vasárnapi számában az ethiopian herald című addisz abebai újság.

ezzel kapcsolatosan a lap felteszi a kérdést: mi magyarázza a tőkés tömegtájékoztatás etiópia-ellenes propagandáját? és vajon miért érdekelt washington abban, hogy folytatódjon az etiópiai-szomáliai viszálykodás és továbbra is fennálljon a feszült-ségterhes helyzet „afrika szarvában„? /folyt.köv./

14.25 rj

-12 -

1500

kk. 15. / imperialista ... 1. folyt./nj

a választ a tények adják meg - folytatja az ethiopian herald. először is a tőkés hadiipar érdekelt a fegyverkezési hajszá fenntartásában, következőes képpen - a „piac biztosítása„ érdekében - a háborús gócpontok kialakításában. itt figyelmeztetnem kell venni azt a körülményt is, hogy a hadiipar-résztvevők többsége részt vesz a politikai döntések meghozatalában. másodsorban a vietnami kudarc után washington vonakodik közvetlenül beavatkozni a fegyveres konfliktusokba - mondazonáltal politikájának fő alapja az „összd meg és uralkodj„ stratégia. harmadszor, az imperialista hatalmak és az arab reakciós országok sajátos szövetsége veszélybe kerülne, ha bizonyos stratégiai fontosságú térségekben nem tudnának labilitást előidézni: alapját vesztene az „olajért- legújabb fegyvereket„ kapcsolati viszony.

végezetül ez a politika magából a tőkés társadalom törvényszerűségeiből fakad - szögezi le az addisz abebai lap, egyszerűsítve: egy független állam ellen irányuló mesterkedések és a belügyeibe való beavatkozásra tett kísérletek nem oldják meg a tőkés rendszer belső ellentmondásait.

kk. 16. puccskísérlet szomáliában

a/rp/rj bj addisz abeba, 1978. április 9.

rácز péter, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

addisz abebába érkezett jelentések szerint vasárnap államcsínyt kíséreltek meg szomáliában. a délelőtti folyamán lövöldözések robbantak ki mogadishuban és harckocsik vonultak fel az utcákon. a rádió beszüntette adását.

a koradélután sziad barre szomáliai államfő tizperces rádióbeszédben bejelentette, hogy egy katonatisztekkel álló csoport megkísérelte megdönteni a kormányt. az államcsínyt leverték és le tartóztatták a szervezkedőket.

a jelentések szerint a lövöldözésekben sokan életüket veszítették. egyéb részletek nem ismeretesek.

14.45 4sz

-13 -

1500

kk. 17. brezsnyev /kieg. a kk. 3. sz. hírünkhöz!/
b/fkj/rj bj

m o s z k v a, 1978. április 9./mti/

Leonyid brezsnyev, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának főtitkára, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke szibériai körutjáról vasárnap visszaérkezett moszkvába. /taszsz/

-. -

kk. 18. szomália - államcsiny - 2.

br/rj bj nairobi, khartoum, 1978. április 9./mti/

szomáliai katonatisztek egy csoportja - mint már jelentettük - vasárnap délelőtt államcsiny kísérletet tett sziad barre elnök rendszerének megdöntésére. a puccskísérletet a kormányzathoz hű katonai egységek meghiúsították. a mogadishu-ban lezajlott összecsapásoknak katonai és polgári áldozatai voltak. barre elnök rádióbeszédben közölte, hogy a szervezkedés főkolomposait letartóztatták.

a mogadishui eseményekről szóló első jelentések vasárnap reggel arról számoltak be, hogy szomália fővárosában szórványos lövöldözések voltak, s a rádió szüneteltette adásait. sziad barre elnök később rádióbeszédben jelentette be, hogy helyi idő szerint reggel nyolc órakor „katonatisztek és katonák egy csoportja kísérletet tett a kormány megdöntésére... a puccskísérlet résztvevői azonban „azonnal szemben találták magukat a fegyveres erőkkel, amelyek levertek a lázadást... barre az államcsiny-kísérletet rendszerellenes imperialista merényletnek minősítette, s felszólította a lakosságot, hogy „tanúsítson éberséget a gyarmatosítás ügynökeivel szemben, akik a nemzeti egység megbontására törnek...

tízperces beszédében barre közölte, hogy a szervezkedés vezetőit őrizetbe vették, s a későbbiekben bírósági uton felelősségre vonják őket. az államcsiny résztvevőiről és a fegyveres összecsapások következményeiről részletes jelentések vasárnap délutánig nem érkeztek, a szudáni hírügynökség mogadishui jelentése azonban tudni véli, hogy a lövöldözés során „több magasrangú hivatalos személyiség életét veszítette... egy iraki jelentés szerint az összecsapások során sok katonatiszt is meghalt.

/folyt.köv./

1520 rj

15³¹

-14 -

kk. 18. / szomália...1. folyt./rj

nyugati hírügynökségek diplomáciai forrásokra hivatkozva emlékeztetnek, hogy a puccskísérletre egy hónappal azután került sor, hogy barre elismerte: a szomáliai hadsereg vereséget szenvedett az ogadeni háborúban etiópiával szemben. azóta az elnök-tábornok, aki 1969-ben ugyancsak államcsiny eredményeként jutott hatalomra, azoknak a hadseregen belüli elemeknek a növekvő nyomása alatt állt, akik úgy vélték, hogy a háboru idején nem kaptak megfelelő támogatást a politikai vezetéstől. /reuter, upi, afp/

-. -

kk. 19. brezsnyev hazaérkezése

hf/rj bj m o s z k v a, 1978. április 9./mti/

szibéria és a távol kelet városaiban tett utazásáról vasárnap hazaérkezett moszkvába leonyid brezsnyev az szkp kb főtitkára, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke.

kíséretében érkezett vissza moszkvába dmitrij usztyinov az szkp kb pb tagja, honvédelmi miniszter, szergej gorskov a szovjet haditengerészeti flotta főparancsnoka, flottatengernagy és leonyid zamjatyin, az szkp kb osztályvezetője.

a moszkvai repülőtéren leonyid brezsnyevet viktor grisin, andrej gromiko, alekszej koszigin, fjodor kulakov, kirill mazurov, mihail szuzlov, az szkp kb pb tagjai, gejdar aljev, pjotr gemicsev, vaszilij kuznyecov, mihail szolomencev, konsztantyin csernyenko, az szkp kb pb póttagjai, ivan kapitonov, vlagyimir dolgih, mihail zimjanyin, jakov rjabov, konsztantyin ruszakov, az szkp kb titkárai, borisz bugajev, georgij pavlov, nyikolaj tyihonov, georgij cukanov, nyikolaj scsolokov, az szkp kb tagjai, andrej alekszandrov, szemjon cvigun, georgij cinyev, viktor csebrikov, az szkp kb póttagjai, anatólij blatov, az szkp központi revíziós bizottságának tagja és ivan pavlovszkij közlekedési miniszter fogadta. /taszsz/

-. -

16.15 rj

16³⁰

-15 -

kk. 20. sato - krasznaja zvezda

sa/ae/rj bj m o s z k v a, 1978. április 9./mti/

a dél-afrikai köztársaság és latin-amerika reakciós rendszerei között megvalósuló együttműködéshez az imperialista körök azt a reményt fűzik, hogy ezzel gátat emelhetnek a latin-amerikai népek imperialista-ellenes küzdelmének és a dél-afrikai felszabadító harcoknak az útjába - állapítja meg vasárnapi számában a szovjet hadsereg lapja, a krasznaja zvezda. a cikk azzal az imperialista tervvel foglalkozik, amelynek értelmében a dél-afrikai köztársaság, továbbá chile, uruguay, paraguay és néhány más állam, részvételével megteremtene a dél-atlanti szerződés szervezetet, a sato-t.

a térség fajüldöző és reakciós rendszereinek együttműködése azt igazolja, hogy nem hagytak fel a nato-mintájú szervezet létrehozásának gondolatával. a külföldi sajtó rámutat, hogy a kölcsönös látogatásoknak, magas rangú dél-afrikai és latin-amerikai politikusok tanácskozásainak, a katonai objektumok és támaszpontok kölcsönös felszerelésének, a közös hadgyakorlatokban való részvételnek a gépezete máris működik. ilyenformán a dél-afrikai köztársaság, miközben óriási kölcsönt nyújt a chilei fasiszta rendszernek, zsoldosokat kapott pinochettól, olyanokat, akiket a cia képezett ki a namibia szabadságáért harcolók elleni büntetőakciókra.

mindez a „szovjet fenyegetéssel”, kapcsolatos hazugság kíséretében zajlik - hangsúlyozza a krasznaja zvezda. a nyugati propaganda makacsul állítja egyebek között, hogy „meg kell védeni”, az atlanti óceán déli felén húzódó közlekedési utvonalakat a szovjet haditengerészeti flottától. a valóságban azonban, amint arra a le monde diplomatique rámutatott, a sato létrehozásának ötletét „az afrika déli részén folyó események sugallmázták”, a lap ehelyütt arra utal, hogy angola és mozambik, lerázva a gyarmatosítás jármát, szocialista irányzatot választott, emellett fokozódik namibiában és zimbabweben a felszabadító harc, növekszik a fajüldözéssel szembe forduló mozgalmak lendülete a dél-afrikai köztársaságban.

/folyt.köv./

16.45 rj

-16 -

16⁵⁰

kk. 20. /sato... 1. folyt./rj

„leleplezve az imperializmus mesterkedéseit a térség politikai és társadalmi vezetői hangsúlyozzák, hogy a sato létrehozásának szorgalmazói mögött kétségkívül az usa és a nato áll. senkinek sincs kétsége afelől, írta a szenegáli „africa”, című folyóirat, hogy a tervezett tömb fő ösztönzője a pentagon, amely „mások kezei”, által reméli elérni céljait. figyelmet érdemel e tekintetben az amerikai washington post véleménye, miszerint „az egyesült államok nem elleneznék, ha a tömb létesítésének eszméje testet öltene... az imperialista köröknek ez a tevékenysége - mutat rá végül a szovjet lap - azzal fenyeget, hogy új, veszélyes nemzetközi tüzfészek keletkeznek az atlanti óceán déli részén.”

kk. 21. közel-kelet - vegyes

rg/rj bj 1978. április 9./mti/

k a i r ó

anvar szadat egyiptomi elnök kijelentette: „kötelességem, érzem, hogy még egy kis türelmet”, tanúsítson begin izraeli kormányfővel szemben. az október című kairói hetilap legújabb számában megjelent interjújában elítélte ugyan begin hajthatatlanságáért, izrael dél-libanoni agressziójáért, mégis türelmeiről beszélt, mert szerinte az izraeli miniszterelnököt túlságosan „meglepte”, az ő kezdeményezése /tudniillik jeruzsálemi látogatása, a közvetlen párbeszéd megindítása/ és időt kell adni neki, hogy e meglepetést feldolgozza. /afp, upi, reuter alapján/

x x x

monammed daud afgán köztársasági elnök három napos hivatalos egyiptomi látogatása befejeztével vasárnap reggel elutazott kairóból. búcsúztatásánál a kormány magas rangú képviselői mellett ott volt szadat elnök is. /mena/

x x x
/folyt.köv./ 17.30 rj

-17 -

18²⁰

kk. 21. / közel-kelet... 1. folyt./rj

a kairói al-ahram vasárnapi számában arról ad hírt, hogy szadat egyiptomi és ceausescu román elnök, ez utóbbi washingtoni látogatásának előestéjén „sürgős konzultációt”, tartott. a félhivatalos egyiptomi lap szerint ceausescu, - akit szerdára várnak az egyesült államokba, - tájékoztatta szadatot dajan izraeli külügyminiszterrel a közelmúltban bukarestben folytatott tárgyalásainak eredményeiről. e tárgyalásokról egyébként az izraeli diplomácia vezetője hazatérve úgy nyilatkozott, hogy gyakorlati eredményekhez nem vezettek. /ap, reuter/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

t e l a v i v /ap/

ceausescu román államfő a jediot aharonot és a jerusalem post című izraeli lapok tudósítójának adott nyilatkozatában „nem megfelelőnek”, nevezte izrael válaszát, melyet szadat egyiptomi elnök kezdeményezésére adott. dajan izraeli külügyminiszter hét elejei bukaresti látogatása idején adott interjújában a román vezető kijelentette: menahem begin miniszterelnök válasza szadat lépésére „nem felel meg pontosan a várakozásnak. ceausescu sürgette izraelt, bocsátkozzék tárgyalásokba a pfsz-szel és utalt arra, hogy ha izrael jelentősebb engedményeket tenne a béke érdekében, megnyerné a vele szemben 25 éve ellenséges szocialista országok támogatását. /mti/

-. -

kk. 22. fülöp-szigetek

sa/rj bj m a n i l a, 1978. április 9./mti/

a fülöp-szigeteken április 7-én tartott ideiglenes nemzeti gyűlési választáson a „mozgalom az új társadalomért”, elnevezésű kormánypárt /kbl/ meggyőző választási sikert ért el. a hét ezer szigetből álló ország mintegy 20 millió szavazópolgára voksaival támogatta ferdinand marcos elnököt a független nemzeti fejlődés és a polgári-demokratikus reformok politikájának megvalósításában. e politika célja, egyebek között, a nagy-menila nyomornegyedekben lakók inségének csökkentése a meghirdetett fejlesztési terv keretében, továbbá egy földreform megvalósítása a nincstelen földbérletű milliói helyzetének javítására.

/folyt.köv./

17.35 rj

-18 -

1835

kk. 22. / fülöp-... 1. folyt./rj

a szavazók nagy többsége határozott választ adott azoknak a reakciók, amerikabarát erőknél, amelyek a választások előestéjén a főváros utcáin randaliroztak. a zavargásoknak egy halálos áldozatuk volt. súlyos anyagi károk támadtak és a főváros több negyedében órákra megbénult a közlekedés. a négy városból és 13 helységről álló nagy-manila térségében az ellenzék sikerekre számított, helyett azonban súlyos vereséget kellett elkönyvelnie.

carlos romulo külügyminiszter, a most megválasztott 165 parlamenti képviselő egyike, kijelentette, hogy a győzelem megerősítette a manilai kormány helyzetét az amerikai katonai támaszpontok jövőjéről tartott tárgyalásokon. marcos elnök ezzel kapcsolatban hangsúlyozta: „az egyenjogúság alapján tiszteletet és megbecsülést óhajtunk”, követelte ugyanakkor, hogy washington tartózkodjék a fülöp-szigetek belügyeibe való beavatkozástól.

az elnök az ujonnan választott törvényhozás legsürgetőbb feladatai között említette az országos fejlesztési program megvalósítását, valamint az ország déli részén élő muzulmán kisebbség nemzeti autonómiára vonatkozó követelésének megoldását. /adn/

a szigetország rendőrsége vasárnap egy tömegtüntetés résztvevői közül több száz embert - egyes hírek szerint 600-800-at, mások szerint 1500-at - őrizetbe vett. a tüntetők egy katolikus templom előtt összegyűlve ismét a választási eredmények megamisításával vádolták ferdinand marcos elnököt és híveit.

marcos elnök már szombaton este bejelentette, hogy az újabb zavargások megfékezésére szigorú biztonsági intézkedéseket rendelt el. a hírügynökségek beszámolóí szerint a tüntetési tilalom hatására csak manilában volt megmozdulás, ezt azonban a kivézenyelt biztonsági erők szétoszlatták. /afp, reuter, ap/

-. -

17.45 rj

-19 -

1240

szerkesztőségek figyelmébe!

a mai kk. 19-es /brezsnyev hazaérkezése/ című anyagunkhoz
kérjük a taszsz utólagos kiegészítése alapján beilleszteni
a 3. bek. 1. sorában leonyid brezsnyev neve után jurij andro-
pov nevét.

a 3. bekezdés tehát így hangzik:

a moszkvai repülőtéren leonyid brezsnyevet jurij andro-
pov, viktor grisin, andrej gromiko, alekszej koszigin, fjodor
kulakov, kirill mazurov, mihail szuszlov, az szkp kb pb tag-
jai....

/mti/

kk. 23. ecuador-baloldali program

sa/rj bj q u i t o , 1978. április 9./mti/

a baloldali „széles front”, - az ecuadori kommunistákat
is tömörítő baloldali csoportosulás - olyan kormány megalaki-
tását tűzte ki célul, amely a néptömegek számára biztosítja
az államigazgatásban való részvételt - jelentette ki a taszsz
tudósítójával folytatott beszélgetésen jean-rené maugé mosquera,
az ecuadori kommunista párt kb vb tagja, a front elnökje-
löltje a július 16-án esedékes általános választásokon.

a kommunista politikus sikra szállt a valódi demokratikus
társadalom megteremtéséért, hozzátéve, hogy a front tiszteletben
tartja az ecuadori nép akaratát, amely megnyilvánult a dolgozók
érdekeit védelmező új alkotmányról nemrég megtartott népszavazáson
is.

az elnökjelölt rámutatott a baloldali egység megteremtésé-
nek jelentőségére, s arra, hogy a baloldali politika célja a
teljes nemzeti függetlenség kivívása, az elmaradottság felszámó-
lása, az imperializmushoz való kötődés megszüntetése. a
baloldali „széles front”, programja kilátásba helyezi a külföl-
di társaságok eltávolítását az országból, mivel azok megrabolják
ecuador nemzeti kincseit, kizsákmányolják a dolgozókat és beavat-
koznak az állam belső ügyeibe. a baloldali erők igazi agrárrefor-
mot kívánnak megvalósítani, amely a parasztnak juttatná a föl-
det, megoldaná a szövetkezetesítés feladatait, anyagi és műsza-
ki támogatásban részesítené a mezőgazdasági dolgozókat és fel-
számolná a falvakban az írástudatlanságot.

/folyt.köv./

17.25 rj

-20 -

1845
0

kk. 23. / ecuador... 1. folyt./rj

a front programjának egyik alapja az imperialistaellenes,
szuveren külpolitika, a szocialista országokhoz fűződő kapcsolatok
kiszélesítése és megerősítése, a kapcsolatok felvétele a szocia-
lista kubával. /taszsz/

-.-

ckk. 24. szomália - 3.

sa/rj bj m o g a d i s h u, 1978. április 9./mti/

sziaid barre szomáliai államfőnek a vasárnap reggeli puccs
leverését bejelentő rövid rádióbeszéde után - hirügynökségi
beszámolók tanúsága szerint - mogadishuban nyugalom van. a
főváros utcáin harckocsik és gyalogos katonák teljesítenek őr-
járatokat. megerősítették a diplomáciai képviselők őrizetét,
fokozottan őrzik a mogadishui repülőteret és az elnöki palotát
is.

a szomáliai fővárosban dolgozó diplomaták az államfő be-
szédére utalva azt közölték, elképzelhető, hogy kijárási til-
lalmat rendelnek el mogadishuban. /reuter, ap/

-.-

kk. 25. afrika

hf/rj bj

1978. április 9./mti/

s a l i s b u r y

szombaton este mozambikból salisburybe érkezett stephen
low, az egyesült államok zambiai nagykövete és john graham brit
diplomata, hogy a rhodesiai rendezésre kidolgozott angol-
amerikai tervről tárgyaljon ian smith-szel és az ugynevezett
„belső rendezésben”, részt vállalt három megalukvó afrikai po-
litikussal.

/folyt.köv./

17.50 rj

-21-

1845
0

kk. 25. / afrika... 1. folyt./nj

a két angolszász diplomata szombaton maputóban a zimbabwe hazafias front vezetőivel tárgyalt, akik - a hírek szerint - hozzájárultak ahhoz, hogy április közepén tárgyalóasztalhoz üljenek david owen brit és cyrus vance amerikai külügyminiszterrel dar es salaamban. az angol és amerikai diplomácia célja most az, hogy - a jelentések szerint április 13-án összeülő tanácskozáson - a salisbury „belső rendezést, elutasító hazafias front vezetőit, valamint a smith rendszer képviselőit és az őt támogató megalkuvó afrikai vezetőket egy szalonképessé formált angol-amerikai rendezési terv elfogadására vegye rá.

a tervvel kapcsolatban robert mugabe, a zimbabwe hazafias front egyik társelnöke maputóba érkezésekor szombaton kijelentette, hogy rhodesia jövőjéről az angol-amerikai terv alapján kell tárgyalni. salisburyben ugyanakkor smith és támogatói leszögezték, hogy nem szándékoznak újratárgyalni az un. belső rendezési tervet. ilyen körülmények között kétséges, hogy sikerül-e április 13-án megrendezni az angol és amerikai diplomácia által szorgalmazott összpárti rhodesia-tanácskozást. /reuter, ap alapján/

London

andrew young, az egyesült államok ensz-nagykövete vasárnap megbeszélést folytatott david owen brit külügyminiszterrel, annak vidéki rezidenciáján - közölték londoni diplomáciai forrásokból. értesülések szerint a két politikus a rhodesiai problémáról és a közel-keleti helyzetről tanácskozott. /ap/

nouakchott

marcelino oreja spanyol külügyminiszter szombaton rövid látogatást tett mauritánia fővárosában. elutazása előtt adott nyilatkozatában hangoztatta, hogy mauritániai munkalátogatása során teljes nézetazonosságra jutott az összes megvitatott témát illetően házigazdáival. oreja kijelentette, hogy moktar oul daddah államfővel való megbeszélése tovább erősítette a spanyolország és mauritánia közti jó együttműködési kapcsolatokat. /afp/

-22 -

19.00 nj

1910

kk. 26. arab diplomácia

rg/rj bj

1978. április 9./mti/

amman, rijsad

jordánia vasárnap intenzív diplomáciai tevékenységbe kezdett, hogy támogatást szerezzen az arab szolidaritás helyreállítását célzó csúcsertekezlet összehívásához.

serif abdel hamid saraf, a királyi kabinet főnöke vasárnap rijsadba utazott, ahol nyomban fogadta őt khaled szaud-arábiai király és vele együtt fahd herceg, miniszterelnökhelyettes. a jordániai küldött a tervek szerint kuvaitba, majd omanba utazik tovább. szolejman arar belügyminiszter bagdad felé vette útját s rajtuk kívül még két magas rangú küldött indul el rövidesen ammanból, hogy huszein király személyes üzenetét továbbítsa az arab vezetőknek. /upi, ina/

rijsad

khaled szaud-arábiai uralkodó vasárnap fogadta szaleh musz-leh kaszemot, a jemeni népi demokratikus köztársaság belügyminiszterét is. a találkozón, melyen a szaudi vezetés számos képviselője ott volt, a biztonság kérdésében való együttműködésről tartottak megbeszélést. /ina/

moszkát:

abdel aziz abdel ghani, a jemeni arab köztársaság miniszterelnöke vasárnap omanba érkezett, hogy - a jordániai küldöttekhez hasonlóan - csúcsertekezletet szorgalmazzon. /upi/

kk. 27. latin-amerika

hf/rj bj

1978. április 9./mti/

chicago

omar torrijos panamai miniszterelnök egy chicagói lapnak adott interjújában keményen bírálta, tisztességtelennek, szűk-ségtelennek és országa szuverenitását fenyegetőnek nevezte azt a módosítást, amelyet a panamában korábban népszavazáson jóváhagyott amerikai - panamai szerződésekhöz utólag fűzött az amerikai szenátus. a módosítás értelmében az egyesült államok fenntartja magának a jogot, hogy - valóságos vagy vélt-érdekeire hivatkozva egyoldalú katonai akciót indítson a panama-csatorna térségében azután is, hogy a csatorna - 2000-ben - ismét panamai fennhatóság alá kerül. /reuter/

/folyt.köv./

19.55 nj

-23 -

20⁰⁰

kk. 27. / latin-... 1. folyt./rj

w a s h i n g t o n

az fbi vasárnap, röviddel washingtonba érkezése után letartóztatta michael vernon townley-t, akit azzal gyanúsítanak, hogy összekötő ügynökként közreműködött orlando letelier, az allende kormány volt külügyminisztere és egykori washingtoni nagykövete ellen 1976 szeptemberében washingtonban végrehajtott halálos kimenetelű merényletben.

townley-t a chilei kormány - állítólag amerikai nyomásra - szombaton utasította ki az országból, ahol eddig háborítatlanul élt. az fbi feltételezése szerint a 35 éves férfi, akit az ügyben tanúként is ki akarnak hallgatni, kapcsolatban állott az 1973 végén washingtonba emigrált letelier-t meggyilkoló kubai emigráns csoporttal, valamint azokkal a chilei személyiségekkel, akik utasítást adtak a haladó chilei politikus meggyilkolására, /afp/

p á r i z s

egy párizsi hotelben vasárnap titkos találkozó zajlott le az argentin katonai junta és az országban jelentős politikai erőt képviselő peronisták magas rangú személyiségei között - adták hírül párizsi argentin forrásokból. az értesülés szerint az egyórás találkozón a junta képviselőjében emilio massera ellentengernagy a haditengerészet főparancsnoka, a kormányzó katonai junta tagja vett részt, a peronisták pedig a külföldön működő legfelső peronista tanács tagjait küldték a találkozóra. ez utóbbiak nevét nem hozták nyilvánosságra. a találkozót a hírek szerint több kapcsolatfelvétel előzte meg, de nem tudni melyik fél kezdeményezte a tanácskozást. a megbeszélésen a jelentések szerint nem született semmiféle megállapodás.

massera ellentengernagy pénteken érkezett szaud-arábiából párizsba. egy hivatalos argentin szóvivő szerint a tengernagy párizsi tartózkodása „magán-jellegű... /afp/

20.00 rj

-24 -

20¹⁰

kk. 28. külpolitikai híreink jegyzéke vasárnap, április 9-én

rj bj

1978. április 9.

1. biblia
2. india
3. brezsnyev elutazott vlagyivosztokból
4. rövid hírek
brasil: elnökjelölt
tokió: japán-banglades
algir: szovjet flotta
5. izrael-kartács bomba
6. lengyel írószövetség kongresszusa
7. moro
8. usztyinov napiparancsa
9. ciprus
10. rövid hírek
colombo: kp-vezetőség
nyugat-berlin: danielius
11. leszerelés - pravda
12. byrd
13. eritreai békeajánlat /szerk. táj./
14. thaiföld-kambodzsa
15. imperialista politika - ethiopian herald
16. puccskíséret szomáliában
17. brezsnyev /kieg. a kk. 3-hoz/
18. szomália-államcsiny - 2.
19. brezsnyev hazaérkezése
20. sato- krasznoj zvezda
21. közel-kelet - vegyes
22. fülöp-szigetek
23. ecuador-baloldali program
24. szomália - 3.
25. afrika
26. arab diplomácia
27. latin-amerika
28. hírjegyzék

-.-

- v é g e -

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: bochkor jenő

/20.10 rj

-25 -

20¹⁰

MTI.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

60.010/v

Külföldi hírek

1978. április 10. h é t f ő

kk.1. várható

pl/p bj

1978. április 10./mti/

b o n n :

megkezdődik gustáv husák négynapos hivatalos látogatása

d u b l i n :

kurt waldheim látogatása

l u x e m b o u r g :

a közös-piaci parlament egyhetes tárgyalásai

n e w y o r k :

az ENSZ rendkívüli leszerelési ülés-szakát előkészítő bizottság ülése

7.00/p *le*

--

-1-